

Science technology & Digital finance

journal homepage: <https://supportresult.uz/index.php/stdf>

IMPACT OF INNOVATION ON ENTERPRISE DEVELOPMENT

¹Norbekov Khursandmurod, ²Azamatov Beknazar

¹Teacher of Jizzakh branch of the National University of Uzbekistan.

²Student of the direction of Economics (branches and fields) of the Faculty of Psychology of the Jizzakh branch of the National University of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek.

ВЛИЯНИЕ ИННОВАЦИЙ НА РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

¹Норбеков Хурсандмурод, ²Азаматов Бекназар

¹Преподаватель Джизакского филиала Национального университета Узбекистана.

²Студент факультета экономики (отраслей и сфер) Джизакского филиала Национального университета Узбекистана имени Мирзо Улугбека.

INNOVATSIYALARNING KORXONA RIVOJLANISHIGA TA'SIRI

¹Norbekov Xursandmurod, ²Azamatov Beknazar

¹O'zbekiston Milliy universitetining Jizzax filiali o'qituvchisi.

²Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universitetining Jizzax filiali "Psixologiya" fakulteti Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar) yo'nalishi talabasi.

abstract

Currently, innovation is becoming one of the most characteristic features of the development of the economy. Recently, this name was reminiscent of something exotic, unknown and not so obvious even among professionals, but now both the innovation itself and its concepts are rapidly conquering the world. The international capital market, which plays a serious role in the innovation process and turns innovation into a strategic resource for enterprises, is expanding, in this regard, new financial structures are helping it.

Hozirgi vaqtda innovatsiyalar iqtisodiyotni rivojlantirishning eng xarakterli xususiyatlaridan biriga aylanib bormoqda. Yaqinda bu nom ekzotik, noma'lum va hatto professionallar orasida ham unchalik aniq bo'lmagan narsani eslatardi, ammo endi innovatsiyaning o'zi ham, uning tushunchalari ham dunyoni tezda zabt etmoqda. Innovatsion jarayonda jiddiy rol o'ynaydigan va innovatsiyalarni korxonalar uchun strategik resursga aylantiradigan xalqaro kapital bozori kengayib bormoqda, bu borada unga yangi moliyaviy tuzilmalar unga yordam bermoqda.

аннотация

В настоящее время инновации становятся одной из наиболее характерных черт развития экономики. Совсем недавно название напоминало о чем-то экзотическом, неизвестном и не столь очевидном даже среди профессионалов, но теперь и сама инновация, и ее концепции стремительно завоевывают мир. Расширяется международный рынок капитала, который играет серьезную роль в инновационном процессе и превращает инновации в стратегический ресурс для предприятий, в этом ему помогают новые финансовые структуры.

Keywords:

innovation, capital, innovation process, Strategic Resource, strategic development, patenting.

Ключевые слова:

инновация, капитал, инновационный процесс, стратегический ресурс, стратегическое развитие, патентование.

Kalit so'zlar:

Innovatsiya, kapital, innovatsion jarayon, strategik resurs, strategik rivojlanish, patentlash.

©2023. Norbekov Khursandmurod, Azamatov Beknazar.

annotatsiya

Kirish

Bugungi faol rivojlanayotgan iqtisodiyot firma va tashkilotlarga shunday sharoitlarni taqozo etmoqdaki, ular taraqqiyot va biznesdan chetda qolmaslik uchun doimo rivojlanishga majbur. Jamiyatda sodir bo'layotgan o'zgarishlar shunchalik globalki, o'sha paytda mehnatni oddiy qayta tashkil etishning o'zi etarli emas. Bugun zamon, uning me'yor va tendensiyalariga mos kelish uchun tadbirkorlar manfaatdor bo'lishi kerak. potentsial mijoz, uni yangi mahsulot yoki xizmat bilan jalb qiling, uni saqlang. Tashkilotni boshqarish nuqtai nazaridan yangi loyihalarni ishlab chiqish va amalga oshirish masalalari innovatsion menejment tomonidan hal qilinadi. Ushbu intizom korxonalarida innovatsiyalarni joriy etishda bilim va tajribani to'plash va tizimlashtirishning yagona potentsial usuli sifatida allaqachon o'zini ko'rsatdi.

Mavzuning dolzarbligi

Zamonaviy sharoitda innovatsiyalar va investitsiyalarsiz korxonalarining muvaffaqiyatli ishlashi mumkin emas. Iqtisodiyotni rivojlantirish uchun bozor sharoitlari nafaqat miqdoriy, balki sifat jihatidan ham o'zgarishlar talablarini doimiy ravishda ilgari surmoqda. Ushbu o'zgarishlar katta investitsiyalarni talab qiladigan innovatsiyalarning yuqori sifatini ta'minlash uchun tadqiqot bazasini doimiy ravishda rivojlantirib, eng ilg'or texnika, texnologiyadan foydalangan holda amalga oshirilishi mumkin. Siz texnologik, mahsulot - innovatsiya, jarayon innovatsiyasidan foydalanishingiz mumkin. Texnologik innovatsiyalardan foydalangan holda korxonalar o'z faoliyatini yangi texnologik jarayonlarni ishlab chiqish va rivojlantirish bilan bog'laydi.

Innovatsiya - bu jamiyat hayotining u yoki bu sohasida faoliyat jarayonini yoki uning natijalarini takomillashtirishga qaratilgan intellektual (ilmiy-texnik) faoliyat natijalaridan foydalanish. Innovatsiyalar ishlab chiqarish, iqtisodiy, huquqiy, ijtimoiy munosabatlar, fan, madaniyat, ta'lim sohalari va jamiyat hayotining boshqa sohalariga taalluqli bo'lishi mumkin. Ushbu atama turli kontekstlarda turli xil ma'nolarga ega bo'lishi mumkin va ularni tanlash o'lchov yoki tahlilning aniq maqsadlariga bog'liq. Innovatsion mahsulotdan foydalangan holda kompaniya yangi mahsulotlarni ishlab chiqadi va joriy qiladi yoki ilgari chiqarilgan mahsulotlarni yaxshilaydi.

Har qanday tashkilot singari, korxonalar ham o'z faoliyatida doimiy rivojlanishga muhtoj. Korxonalar tegishli iqtisodiy, texnik, innovatsion va investitsiya siyosatini olib borishi, muammolarni kompleks hal etishi, paydo bo'lgan ehtiyojlarga moslashuvchan va o'z vaqtida javob bera olishi uchun tegishli mablag'lar bo'lishi kerak. Innovatsiyalar korxonalar raqobatdosh ustunlikka erishish imkonini beradi.

Mamlakatning raqobatbardoshligi alohida korxonalarining raqobatbardoshligi asosida rivojlanadi. Har bir korxonalar raqobatbardoshlik bilan ta'minlangan afzalliklarga erishish uchun o'z strategiyasini qo'llaydi. Biroq, muvaffaqiyatli kompaniyalarning evolyutsiyasi va rivojlanishi tabiati o'xshash bo'ladi, chunki kompaniyalar innovatsiyalarga asoslangan raqobatdosh ustunliklarni yaratadilar. Mamlakatimiz korxonalaridagi innovatsion jarayonlar kuchsizligining sababi quyidagi omillar ta'siridandir:

- ❖ sanoat sohasida ishlaydigan olimlar sonining kamligi, shuningdek, ishchi kuchida olimlar va tadqiqotchilar ulushining pastligi;
- ❖ yuqori texnologiyalarni patentlash sohasiga kirmaslik;
- ❖ innovatsiyalarni rag'batlantirishning nisbatan muvaffaqiyatsizligi va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash mexanizmlari faoliyati;
- ❖ biznesni boshlash uchun murakkab protseduralar; texnologik ta'lim sifatining yetarli emasligi.

Shu bilan birga, korxonalar tubdan yangi mahsulot ishlab chiqarishga intiladi, uning uchun mo'ljallangan ko'lami (yoki ishlatilishi), funktsional xususiyatlari, xususiyatlari, dizayni, qo'shimcha xizmatlar, shuningdek, ishlatiladigan materiallar va komponentlarning tarkibi yangi yoki ilgari ishlab chiqarilgan mahsulotlardan sezilarli darajada farq qiladi. Jarayon-innovatsiyalardan foydalanishda yangi yoki sezilarli darajada o'zgartirilgan ishlab chiqarish jarayonlarini ishlab chiqish va o'zlashtirish kerak. Jarayon - innovatsiya boshqa korxonalarining ishlab chiqarish amaliyotida joriy qilingan yangi yoki takomillashtirilgan ishlab chiqarish usullari bo'lishi mumkin. Korxonaning innovatsion faoliyati xarajat ko'rsatkichlari, innovatsion jarayon dinamikasini tavsiflovchi ko'rsatkichlar, yangilanish ko'rsatkichlari va tarkibiy ko'rsatkichlar bilan tavsiflanadi.

Xulosa

Xulosa o'rnida shuni aytishimiz mumkinki innovatsion faoliyat – bu yangi erishilgan ilmiy texnik natijalarni, yangi, ilgari bo'lmagan mahsulot yoki xizmat turlarini yaratish va bozorga chiqarish, yangi takomillashtirilgan texnologik jarayonlarni amaliyotda qo'llash va shular bilan bog'liq qo'shimcha ilmiy-texnik tadqiqotlar jarayonidir. Ya'ni bu turli innovatsion ishlanmalarni yaratish va ishlab chiqarishga tadbiriq etishdan iborat uzuluksiz jarayondir.

Korxonaning innovatsion faoliyati, ya'ni yangi mahsulotlarni yaratish, yangi texnologiyalarni ishlab chiqib uni tadbiriq etish, moliyaviy, tijoriy, boshqaruvda yangi yondashuvlardan foydalanish kabi faoliyati, uning ilmiy, ilmiy-texnik yutuqlarni idrok etish va ulardan foydalanish qobiliyatiga chambarchas bog'liq bo'ladi. Korxonaning

innovatsion faoliyati bu to'plangan ilmiy, ilmiy-texnik va intellectual salohiyatni mahalliy va xalqaro miqyosda idrok etish va ishlatish qobiliyati bilan tavsiflanadi.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 24-iyulda "Innovatsion faoliyat to'g'risida"gi Qonunini.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Innovatsion g'oyalar, texnologiyalar va loyixalarni amaliy joriy qilish tizimini yana-da takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" PQ-3682-son qarori 27.04.2018-yil.
3. Норбеков Х. РАЗВИТИЕ ТУРИСТИЧЕСКОЙ СФЕРЫ В МИРЕ И В ОТДЕЛЬНЫХ РЕГИОНАХ //International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research. – 2023. – С. 141-144.
4. Норбеков Х., Туйчиева Н. Формирование конкурентных преимуществ компании //Современные инновационные исследования актуальные проблемы и развитие тенденции: решения и перспективы. – 2022. – Т. 1. – №. 1. – С. 589-592.
5. Норбеков Х. Методики анализа и оценка взаимный преимуществ предприятия //Scienceweb academic papers collection. – 2022.
6. Norbekov, K. (2023). INNOVATIVE DEVELOPMENT OF NATIONAL TOURISM AND STRENGTHENING ITS POSITION IN THE WORLD MARKET. *Science technology&Digital Finance*, 1(3), 110-122. <https://supportresult.uz/index.php/stdf/article/view/xnu>
7. Kuchimov A., Unnisa S. A., Najmiddinov D. DEFINING THE TYPES OF THE SHADOW ECONOMY //International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research. – 2023. – Т. 1. – №. 1. – С. 65-70.
8. Kamolov D., Ropiyeva F. ECONOMIC CONSIDERATIONS IN ANCIENT CHINA. *Science technology&Digital Finance*, 1 (4), 220-225. – 2023.
9. Kamolov D., Karimqulova O. ANALYSIS OF THE ACTIVITIES OF INTERNATIONAL ECONOMIC ORGANIZATIONS. *Science technology&Digital Finance*, 1 (4), 199-202. – 2023.
10. Kamolov D. Davlat boshqaruviga oid axloqiy qarashlar //Адабиёт учкунлари. – 2021.
11. Spanov M., Kamolov D. MODERN PROBLEMS AND SOLUTIONS OF DEMOCRACY AND MORALITY IN UZBEKISTAN //Science technology&Digital finance. – 2023. – Т. 1. – №. 4. – С. 168-172.
12. Kamolov D., Ismoilova D. THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON THE ECONOMY OF UZBEKISTAN. *Science technology&Digital Finance*, 1 (4), 301-306. – 2023.
13. Sobirovna K. D. et al. DEVELOPMENT OF SMALL BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP-A SPRINGBOARD FOR ENSURING MACROECONOMIC STABILITY //Journal of Contemporary Issues in Business and Government. – 2021. – Т. 2021.
14. Dostonbek K. SPIRITUAL AND MORAL ENVIRONMENT OF SOCIETY //Social science and innovation. – 2023. – Т. 1. – №. 2. – С. 128-133.
15. Kamolov D. R. O. G. L. O'ZBEKISTONDA DEMOKRATIYA VA AXLOQNING ZAMONAVIY MUAMMOLARI VA YECHIMLARI //Academic research in educational sciences. – 2022. – Т. 3. – №. NUU Conference 2. – С. 348-352.
16. Spanov M., Kamolov D. MODERN PROBLEMS AND SOLUTIONS OF DEMOCRACY AND MORALITY IN UZBEKISTAN //Science technology&Digital finance. – 2023. – Т. 1. – №. 4. – С. 168-172.